

עין משפט
נר מצוה

לא:

אמר להם הממונה פרק שלישי יומא

מסורת הש"ס

יא א מ"י מ"ד מהלכות
עובדת יידיה הלכה
ה:
ב ב מ"י ט"ז ס"ג הלכה
ג:
כא ג מ"ד מ"ד הלכה
ה:
כב ד מ"ט ס"ג הלכה
ד:
ה:

תורה אור השלם

1. ובה אהרן אל אהל
מועד ופושט את בגדיו
הבד הקדש ולבש בבואו
אל הקדש והניח בשם
והניח את בשרו ביום
במקום קדוש ולבש את
בגדיו ויצא ועשה את
עלתו ואת עלת העם
וכפר בערו ובעד העם:
ויקרא טו כג כד

מוסף רש"י

הביאו לו את המזיד.
לכן גזול ניזם המזיד.
ועל גזול קצנו. חמט.
חמק זו הכשר שמיטה
גריב שיש ולא סוף לפי
שנרץ הוא עצמו למחר
ויעל מוקף לקבל הדם
של עובדת יום הכיפורים
אזכה כשהוא אלה ו
שם ובה לרץ לקבל
מה זה המוקף ולקבל
הדם. לפרק חוקק ט
כדי הכשר שמיטה ומניחה
בדי יממה לקבל וזוהי כ"ג
לנסכים למחנה ומקום
והקטן טו כד.

רבינו חננאל

פירש סודו של פול
זו. כדי שיאמר יסור
שעבודת היום בבגדי כוון.
טענות המזיד זו חמט
טעילות ועשרת קדושת
הן בזמן כשלוש בגדי
קדש. בין בגדי יום
בין בגדי לכן. עורס
בגדי הקדש עליו מקדש
דיו ורגליו ופושט וטובל
יעלה ולבוש ומקדש דיו
ירגליו ועובד עבודתו.
לפי מאור ת"י קדושה
אלבישה עבדו להו. כיוצא
עובד ומקדש וטובל
ילבוש ומקדש. על כל
טעילה שני קדושת. יהיה
רובן בטעילה הראשונה
דשפוט בגדי חול ולבוש
בגדי קדש. אינו מקדש
אלו קדוש אחד בליבישה
כלבו. ונראה לרן קדוש
אחד חמטום העשרה.
משפטים העבודה כולה.
יצרף לפשוט בגדי קדש.
קדש דיו ורגליו ואחר
כן פושט בגדי קדש
ולבוש בגדי חול.

הראש י"ח טפחים והלא הזכיר והוא יותר מטפח ושילש אשפתח
דארון למטה מ"י ובפרט מי שהולילוהו (פירושין ד' מח.) נמי אמרין
דמקומו של אדם ד' אמות ומפרש דגופו ג' אמות ואמה כדי שיטול חפץ
תחת מראשו כו' היינו נמי גופו ג' אמות שלימות ואמה העודפת
בשביל ראשו וכדי שיפשוט דיו למעלה
מראשו ואל"ת א"כ היה עין עיטם
גבוה יותר מכ"ג שאם לא היה אלא
כ"ג א"כ היו המים יולאין לחוך הא'
לא קשה דודאי עין עיטם לא היה
אלא כ"ג אבל החקק של בית העובילה
היה גבוה יותר מג' אמות אף על פי
שהמים עולים למעלה כשנכנס לחומו
לא היו יולאין לחוך אי נמי אפילו אם
היו יולאים היו מיד נאים אחרים
מחמין עיטם ואין להקשות
כדיון דלמך ככל דוכחא דמקום האדם
היו רוחב אמה היכי עביל כגלי שאינו
אלא אמה על אמה דלמחא כאלמחא
היכי ימינ ו"ל הא דלמך מקום האדם
הוא דהו רחב אמה היינו כשהוא
לבוש מדע דגבי כוכין אמרין רחבו
ו' טפחים ובהם מניסין הארון והמת
גארון:) כ"ו דשישא הוא במשהו
עבדי י"ח. למעוזה ויזין דמעוזה
דשישא דקה היא מאל לא בעי נמי
אמה תקרה אלא משאו:
בראמר רב כהנא כרי שיכיר
ב"ג שעבודת היום ש"ך
למקן גבי הביאו לו נגדי לכן
מימה מאי שאז דלמרה למילתיה
אסיפא ולא ארשא ו"ל דארשא לא
חשש לאומרו דפשיטא דלרץ היכירא
שלא יעשה וילבש כל מ' נגדים
כדך שהוא עושה כל ימות השנה
כשהוא פושט בגדי חול שהוא לובש
כ מ' נגדים ולכן פרוטו נגדי כון
כדי שיכיר שהיום אין לו ללבוש נגדי
כון עם נגדי זהב אלא כפמי עלמם
אלכ כסיפא שהוא פושט נגדי זהב
ויש לו ללבוש נגדים אחרים כד"א
דלא הוה לרץ היכירא דודאי לא
אמי למיטעי ועוד כד"א כיון דכבר
כב כהנא לפרש דתרי היכירא הו'
פירסו פעם אחת סדין של כון כדי
שיכיר וכי כגי כהכי אלטרין
עבדי: ופשיט ורחין ורחין ואבש.
וה"נ אמרי כפ' אחיו נשך (ג"מ ד' סא.)
את כספר לא תקן לו כנשך וכמרבית
כנשך וכמרבית לא תקן אלכך ותמינה
דכפ"ק קדושתו (ד' זב:) אמרין ות"ק אי ס"ד כדלמך ר"י הגלילי
לכחוד רחמנא מפני שיבה תקום והדרת תקום והדרת פני זקן וכי'
ואמאי לא נומא אע"ג דלא כתיב תקום והדרת אלא חד ומונא נומא
דקאי לפניו ולאחריו כי כהא ו"ל הכס לא שייך תקום על פני אלא על
מפני כמו לא אולב לקום מפניך (בראשית לא) והדרת לא שייך אמפני
אלא על פני כדכתיב (ויקרא ה) פני זקנים לא תהדרו והיהו דחמשה
פסקוים שאין להם הכרע לקמן אפרש בפרק הזולאו לו (דף נב:):
גמירי

והוא איכא אמה תקרה ואמה מעוזה
שערים דבית המקדש כיון דשישא ניהו
במשהו עבדי להו והוא איכא האך משהו
כיון דלא הואי אמתא לא חשיב לה: פרוטו
סדין של כון וכי': מאי שנא של כון
כדלמך רב כהנא כרי שיכיר שעבודת
היום בבגדי כון הכא נמי שיכיר שעבודת
היום בבגדי כון: **מתני'** פשט יד וטבל
עלה ונטחפג הביאו לו בגדי זהב ולבוש קדוש
ידיו ורגליו הביאו לו את התמיד קרצו
ומוקף אחר שחיתה על ידו קבל את הדם
וזרקו כנכנס להקטיר קטורת של שחר ולהיטיב
את הנרות ולהקריב את הראשא ואת
האברים (ה) והתבותין ואת היין קטורת של
שחר היתה קריבה בין דב לאברים של בין
העריבים בין איברים לנסכים יאם היה כ"ג
זקן או איסטנים מחמין לו חמין ומטילין
לתוך הצונן כדי שתפוג צינתן: **גמ'** אמרוה
רבנן קמיה דרב פפא הא דלא כר"מ דאי
ר"מ כיון דאמר תרי קדושי אלבישה עבדי
להו הכא נמי ליעבד תרי קדושי אלבישה
אמר להו רב פפא בין לרבנן בין לר"מ חד
אפשיטה דבגדי קדוש והזן אלבישה והכא
ברה אב מיפלגי יופשט ורחין (ורחין) ולבוש
ר"מ סבר מוקיש פשיטה לביבישה מה לבישה
לובש ואח"כ מקדש אף פשיטה פושט
ואח"כ מקדש ורבנן סברי מוקיש פשיטה
לביבישה מה לבישה כשהוא לבוש מקדש
אף פשיטה כשהוא לבוש מקדש אמרו ליה
רבנן לרב פפא ומי מצית אמרת הכי והתניא
פרטו סדין של כון בינו לבין העם פשט
וירד וטבל עלה ונטחפג הביאו לו בגדי
זהב ולבוש קדוש ידיו ורגליו רבי מאיר
אומר פשט וקדוש ידיו ורגליו וירד וטבל
עלה ונטחפג הביאו לו בגדי זהב ולבוש
קדוש ידיו ורגליו אמר להו יאי תניא הניא
בשלמא לרבי מאיר היינו דמשכחת לה
עשרה

והאיכא אמה. עובי תקרה על חלל השער: ואמה מעוזה. של טיט
ומול נגובל יחד להיות המים נוחין שם לבר עומק החלל שלש אמות
שחשבת: כמשהו עבדי ליה. תקרה שלהן: שעבודת היום כנגדי כון.
שם היום עליו עובדה שהיא כנגדי כון לפי שאינו רגיל לשרת כלא
עמנה נגדים ויש מהן של זהב כון
לך וחטן אפוד ופעמיו המעיל:
מתני' ונטחפג. מתעקף כאלונגטות
של נגד לפסוג מיס שעל כשרו.
ונטחפג ונתקנת: וקידש ידיו ורגליו.
מן הכיור כדיליף לקמן (דף נב.)
שנרץ לכל חלפות נגדי היום קדוש
לפשיטה (ה) קדוש ללבישה וטעילה
ראשונה זו שהפשיטה של נגדי חול
היא לא הולך לקדש על הפשיטה:
קרצו. מפרש בגמרא (ז) ומיקף אחר.
וגמר כהן אחר שמיטה לפי שאין
קבלת הדם כשירה אלא ככהן נשט
וזרץ למחר ולקבל: על ידו. כשנילו
כמו קורץ אדם ע"י עצמו (ג"מ דף נב.).
אי נמי על ידו לשון אחריו וסמון
לו והרבה יש כספר עורא על ידו
החוקק פלוגי את החומה (ומחמה ג):
קטורת של שחר (ה) היא היסה קריבה
וכי'. נגמ' (ז) מפרש: מחמין לו חמין.
מבערב יוס הכפורים ומטילין בים
הכפורים לתוך חקק גבני ציט
טעילתו: שפסיו. להמר מיד לימנו
במקל כמו ויפג לבו (בראשית מה)
מפיגין טעמן (ויקרא דף ד.) ורחיו לא

נגמ' וירמיה (ח) מתרגמין ורחיו לא
פג: **רבנן**. תלמידי דרב
פפא אמרו קן לפניו: הא. מתני'
דלא תמן זה שני קדושים טעילה
ראשונה: דלא כר"מ. דפלוגי במתני'
טעילה שניה אדרבנן שהיו מקדימין
קדוש לפשיטה והוא הקדים פשיטה
לקדוש דתמן (ז) ר' מאיר אומר פשט
וקדש ושמעין מיייה דס"ל דשני
קדושין שהולך הכמוי בין נגד
לנגד כדיליף לקמן תרתינו משו
לבישת נגדים הממחלפס תחת
הראשונים הוא וקאמרי מתני' לאו
דכומיה תמן דאי ר"מ טעילה
ראשונה נמי יציעי תרי קדושי דהא
נגדי קדש הוא כלא ללבוש: **חד**
אפשיטה. והלכך הכא דפשיטה
דנגדי חול היא לא צעיא קדוש והכא
גבי טעילה שניה שנחלק ר' מאיר
להקדים פשיטה לקדוש לאו משום
דס"ל קדוש ראשון א' של טעילה מחמת לבישה כלא אלא בגיורת
הכמוי פלוגי: **ופשט ורזן ורזן ולבש**. ופשט את בגדי הנד
אשר לבש וגו' ומקין ליה ורזן את כשרו במים צמקים קדוש ולבש
את בגדיו והטיל הכמוי רחילה בין פשיטה ללבישה והאי ורזן
דרשין ליה לקמן (זב:) לענין קדוש וילפינן מיייה תרי קדושי דשדין
ורזן אופשט ואולבש כאילו כתיב ורזן תרי זמני: ר"מ סבר
מקיש. קדוש פשיטה לקדוש של לבישה מה לבישה לובש ואח"כ
מקדש קדוש השני כדלמרינן לקמן (שם) הכל מודים בקדוש שני כשהוא
לבוש מקדש ויליף לה מקראי אף קדוש של פשיטה פושט ואח"כ מקדש
בגדים כשהוא נא לפשוט ופושט: ומי מניא אמרת. דלא מרזין ר"מ אטעילה
ראשונה תרי קדושי: ופשיטו כו'. (ז) (ז) וגם טעילה ראשונה תניא מדללא מלרבו ליה רבנן אלא חד קדוש אלא טעמא דר"מ משום דקסבר
תרוייהו משום נגדים שהוא לובש הוא: **אמר להו אי פשיט**. כהדיא דמרזין ליה תרי קדושי תניא ומהיהו איכא למשמע דטעמא דר"מ משום
תרוייהו אלבישה אכל לא חשכחיהו מתני' כהדיא לא הוה שמעינן ליה מפלוגתא דטעילה שניה דמתני' (ה) איכא לפירוש כדלמרינן להו:
עשרה

(א) לקמן לה. (ב) לנול לו.
חולין כו'. (ג) ונשכ קטו:
וי"ל. (ד) ונקמן לכו.
(ה) ונקמן לה. (ו) ונקמן
לה. (ז) והנול והאלם
דרש"י. (ח) ועיש שמי'
פסחים קט: ד"ה אמה.

הגהות הב"ח

(א) ג"מ את הראש ואת
האיברים ואת החביתין:
(ב) ש"י ד"ה וקדש י"י
קדוש לפשיטה וקדוש
ללבישה: (ג) י"ח קטורת
של שחר היתה כו' פלוג'
ומתיב היא מחקק: (ד) ד"ה
התמיד י"י ורבד טעילה
לפשיטה: (ה) ד"ה אמר להו
י"י דטעילה שניה דמתני'
דאיכא לפשיט:

הגהות מהר"ב

רשבורג
[א] ר"י ד"ה חד אפשיטה
וכי' לאו משום דס"ל
קדוש ראשון שכל טעילה
וכי' י"ל טעמא כל טעילה:
[ב] ד"ה והתמיד וכי' נמי
טעילה ראשונה וכי' אלא
חד קדוש אלא טעמא
דר"מ וכי' פלוג':

תוס' ישנים

כדאמר רב כהנא כדי
שיכיר שעבודת היום בבגדי
כוון. לקמן בבבבין קריב
לכ' רב כהנא נמי (נבי)
אין מילתא נבי שפסול
והא דלא חמרה כהא זו
משום דרזן עובדת המזד
לשמיט כנגדי זהב וכן
לקמן מירי כנגדי כון
ואחי שפיר טעין למחר
לקמן מ"מ טעין הי'
מפנין אחד: פושט ואח"כ
מקדש. דלא מסתכל ליה
לרבי מאיר שיהיה הקדוש
קודם המשפט שיהא טעל
קודם לעיקר ולרבנן לא
מסתכלה שיערק קדוש
ערוס בעבור אכל לרבי
מאיר לרץ הוא לנשואו
טעורה אלא שיכסה עצמו
בשום דבר ל' ואין קדוש
אלא כניס מלמך קדש
ככלי שרת כחין אי ככלי
חול כפניו ועבד עבודתו
מסתובל: מה לבישה לובש
ואח"כ מקדש. כדאמר רב
אחא בר יעקב לקמן הכל
מודים בקדוש שני לובש
ואח"כ מקדש י"י: אי
תניא תניא. תימה כיון דרבי
מאיר פלוגי ארישא מ"מ לא
פלוגי כהדיא כרישא ו"ל
דמהיהו כרישא לא הוה
ש"י יעשה שני קדושין
בפשיטה הראשונה שהיה
לבוש נגדי קדוש חמילה
דהיהו לעיל מירי שלבוש
היה נגדי חול ז':

(א) י"ל כהן. (ב) י"ל חמט
דכתיב עובדה דיהה לעשות כו'.
(ג) י"ל חוק. (ד) י"ל חין
כרישא שדכתיב מחלפס
שם ישי ש"י.